

Foto: Elisabeth Ubbe/Svenska Barnmorskeförbundet

En jämställd kommun fri från våld

Susannah Sjöberg,
Generalsekreterare, Sveriges Kvinnoorganisationer

**SVERIGES
KVINNO
ORGANISATIONER** ■ ■ ■

Syfte och mål med denna stund

Syfte

Att inspirera er som kommunens ledare i varför det är viktigt att arbeta för en kommun där alla invånare kan leva trygga, fria, jämställda och jämlika liv

Mål

Efter föreläsningen ska du:

- Förstå sambandet mellan jämställdhet, demokrati och hållbar utveckling.
- Förstå hur jämställdhetsintegrering kan användas som verktyg för bättre styrning och kvalitet.

58 medlemsorganisationer som representerar cirka 160 000 kvinnor och flickor.

Svensk samordning av European Women's Lobby (EWL).

Arbetar för kvinnors och flickors frigörelse, deras fulla mänskliga rättigheter och ett jämställt samhälle baserat på FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW).

**SVERIGES
KVINNO-
ORGANISATIONER**

Vi arbetar för att påverka regering och beslutsfattare

Vi arbetar främst gentemot Sveriges riksdag, men även gentemot EU (Europaparlamentet, EU-kommissionen) och på internationell nivå (FN, CSW).

Opinionsbildning, kampanjer, granskning, rapporter, seminarier ma.m.

Projektbaserade aktiviteter och tematiska samarbeten med våra medlemsorganisationer och andra nätverk.

Driver Sveriges största jämställdhetsforum – Forum Jämställdhet.

Om mig – Susannah Sjöberg

Susannah Sjöberg

- Generalsekreterare för Sveriges Kvinnoorganisationer
- Statsvetare med lång erfarenhet och expertis inom svensk offentlig förvaltning, jämställdhetsintegrering och insatser för att förebygga mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Erfaren ledare inom både policyarbete och praktiskt arbete
- på lokal, nationell och internationell nivå samt inom civilsamhället.

Verksamhetsområden 2025

- Feminismens framtid och kvinnorörelsens organisering
- Jämställdhetsintegrering och jämställda verksamheter
- Feministisk ekonomi och kvinnors betalda och obetalda arbete
- Mäns våld mot kvinnor och flickor

Våra senaste rapporter

Finans- och penningpolitikens påverkan på jämställdheten

SVERIGES
KVINNO
ORGANISATIONER

Kvinnors erfarenhet av rasism i Sverige

EN JÄMSTÄLLDHETSANALYS
AV REGERINGENS CERD-RAPPORT
OCH HANDLINGSPLAN MOT RASISM

SVERIGES
KVINNO
ORGANISATIONER

Curbing Online Pornography

Lessons from the Nordics

SVERIGES
KVINNO
ORGANISATIONER

Genom nålsögat

Vägar framåt för utrikes födda kvinnors arbetsmarknadsetablering

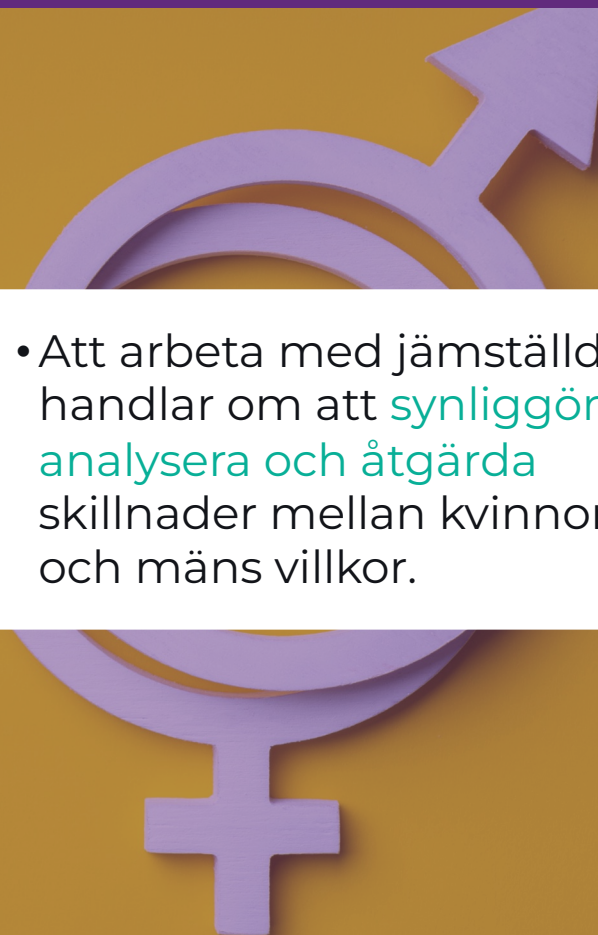
SVERIGES
KVINNO
ORGANISATIONER

www.sverigeskvinnoorganisationer.se

Vad är jämställdhet?

- ...jämlighet mellan könen, det vill säga att kvinnor och män ska ha **samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter**.

- Att arbeta med jämställdhet handlar om att **synliggöra, analysera och åtgärda** skillnader mellan kvinnors och mäns villkor.

Det övergripande målet för svensk jämställdhetspolitik är:

- 1.En jämn fördelning av makt och inflytande**
- 2.Ekonomisk jämställdhet**
- 3.Jämställd utbildning**
- 4.Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet**
- 5.Jämställd hälsa**
- 6.Mäns våld mot kvinnor ska upphöra**

Att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Jämställdhet i Sverige – en kort historisk översikt

1960: SAF och LO beslutar att avskaffa separata lönetariffer för kvinnor. 1971: Individuell beskattning införs.

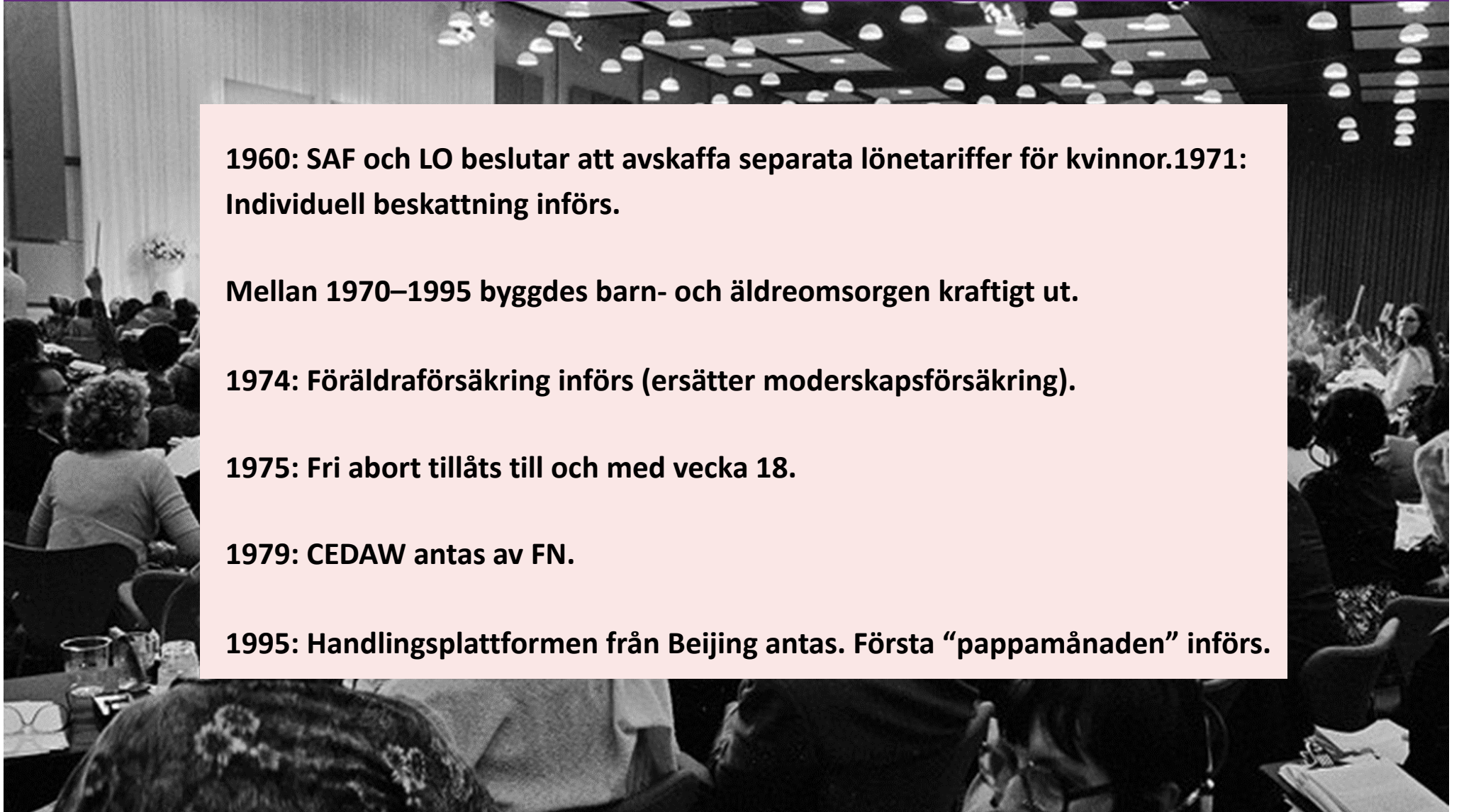
Mellan 1970–1995 byggdes barn- och äldreomsorgen kraftigt ut.

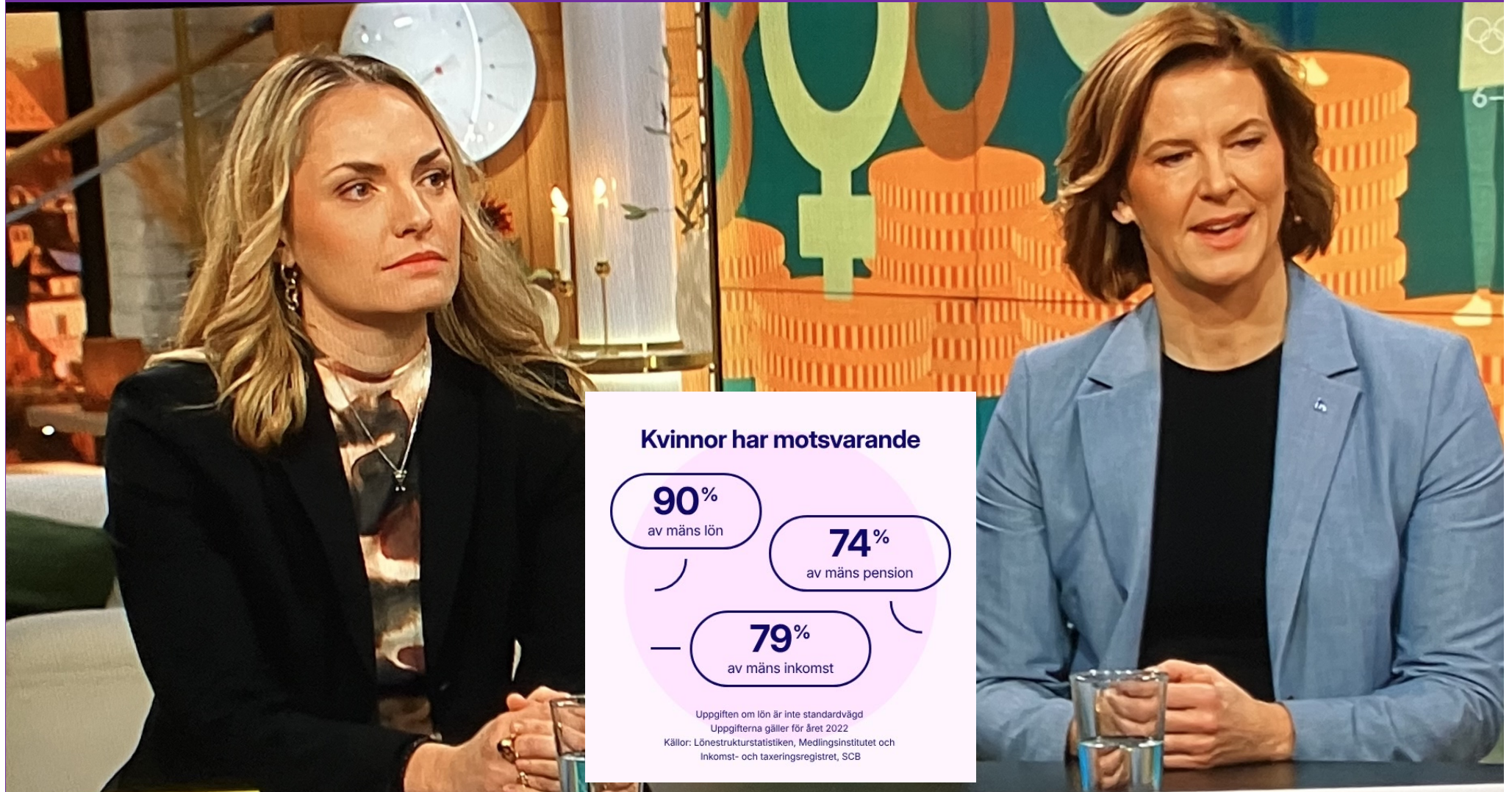
1974: Föräldraförsäkring införs (ersätter moderskapsförsäkring).

1975: Fri abort tillåts till och med vecka 18.

1979: CEDAW antas av FN.

1995: Handlingsplattformen från Beijing antas. Första “pappamånaden” införs.

Kvinnor har motsvarande

90%

av mäns lön

74%

av mäns pension

79%

av mäns inkomst

Uppgiften om lön är inte standardvägd

Uppgifterna gäller för året 2022

Källor: Lönestrukturstatistiken, Medlingsinstitutet och
Inkomst- och taxeringsregistret, SCB

JUST NU

Kvinnor jobbar gratis efter klockan 16.11

SE MER

Nyhetsmorgon när du vill på TV4 Play

Jämställdhet – olika nivåer och konventioner

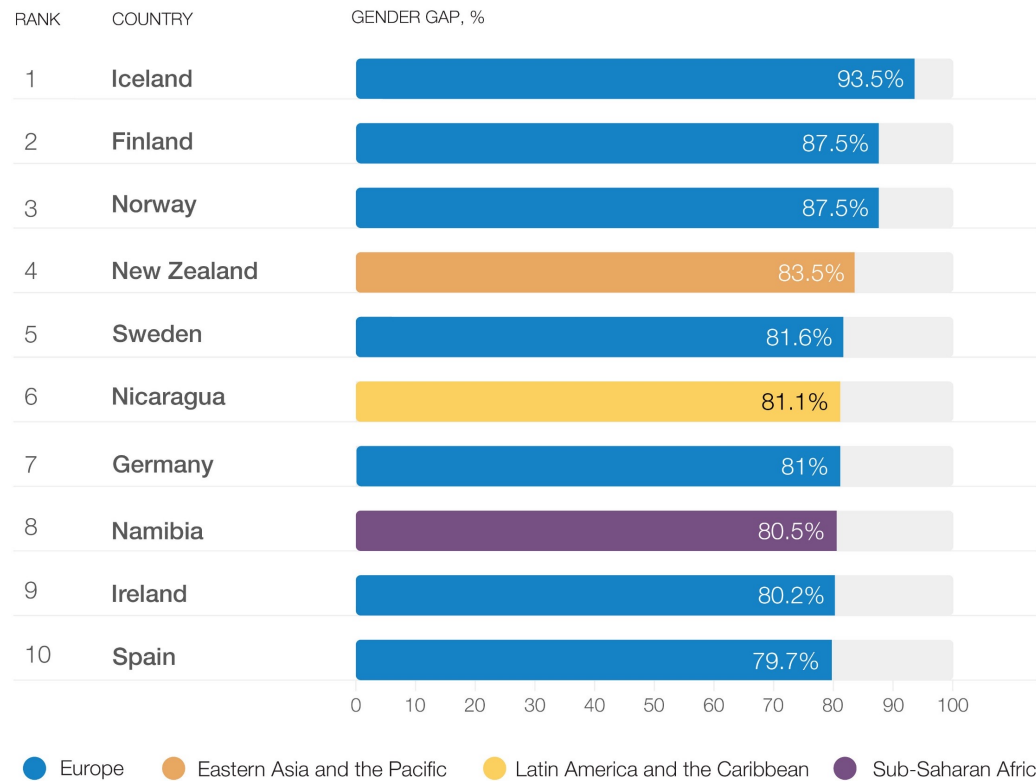
Internationellt	<ul style="list-style-type: none">• FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna• Kvinnokonventionen• Istanbulkonventionen• Jämställdhet ett av EU:s grundläggande värden. Fastställs i EU-fördraget, EUF-fördraget. I stadgan om de grundläggande rättigheterna ska jämställdhet mellan kvinnor och män säkerställas på alla områden.
Politiska åtaganden	<ul style="list-style-type: none">• Agenda 2030• CEMR-deklarationen
Nationell lagstiftning	<ul style="list-style-type: none">• Regeringsformen, Diskrimineringslagen, Hälso-och sjukvårdslagen, PBL, LOU, Skollagen, Nya SoL, Barnkonventionen.
Nationella mål	Jämställdhetspolitiska mål, transportpolitiska mål, mål för funktionshinderpolitiken.

Global Gender Gap Report 2024

The Global Gender Gap Index 2024 Rankings

Source: World Economic Forum, Global Gender Gap Index 2024

EKONOMI

Nordiska länder går om Sverige i jämställdhetsarbete

På tal om kvinnor och män – lathund om jämställdhet 2024

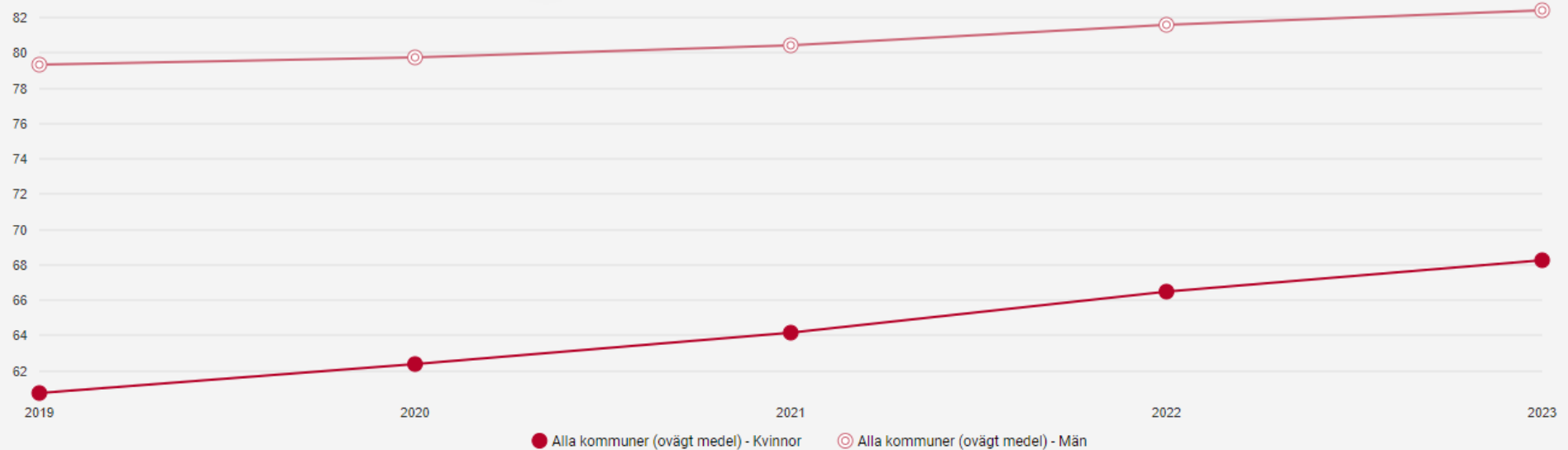
Jämställdheten backar inom vissa områden

Statistiknyhet från SCB 2024-11-05 8.00

”Pandemin backar bandet för utvecklingen”

Heltidsarbete – skillnader mellan kvinnor och män.

Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)

Kvinnors makt och inflytande

- Innan riksdagsvalet 2022 var ungefär hälften av ordförandena i riksdagsutskotten kvinnor och hälften män. Efter valet 2022 var en tredjedel av ordföranden kvinnor och två tredjedelar män.
- Var femte kommun har aldrig haft en kvinna som kommunstyrelseordförande.
- Förtroendevalda kvinnor får hot och kommentarer om sitt utseende och kön i större utsträckning än män. De får också utstå sexuella trakasserier som är grova, trådar med grovt sexistiska hatuttryck.
- Förövarna uppfattas främst vara män i 30–50 årsåldern.

Andra sidan av myntet - mäns och pojkars ohälsa

- Pojkar har **lägre betyg i nästan alla ämnen** och går inte vidare till högre utbildning i lika hög utsträckning

- **94 procent** av alla som sitter i fängelse är män

- Män är mindre benägna att **söka den vård de behöver**

- Män har ohälsosammare levnadsvanor och **dör tidigare** av folkhälsosjukdomar

- **7 av 10** som dör i suicid är män

- Män känner sig **i högre grad ensamma** och utan en nära vän

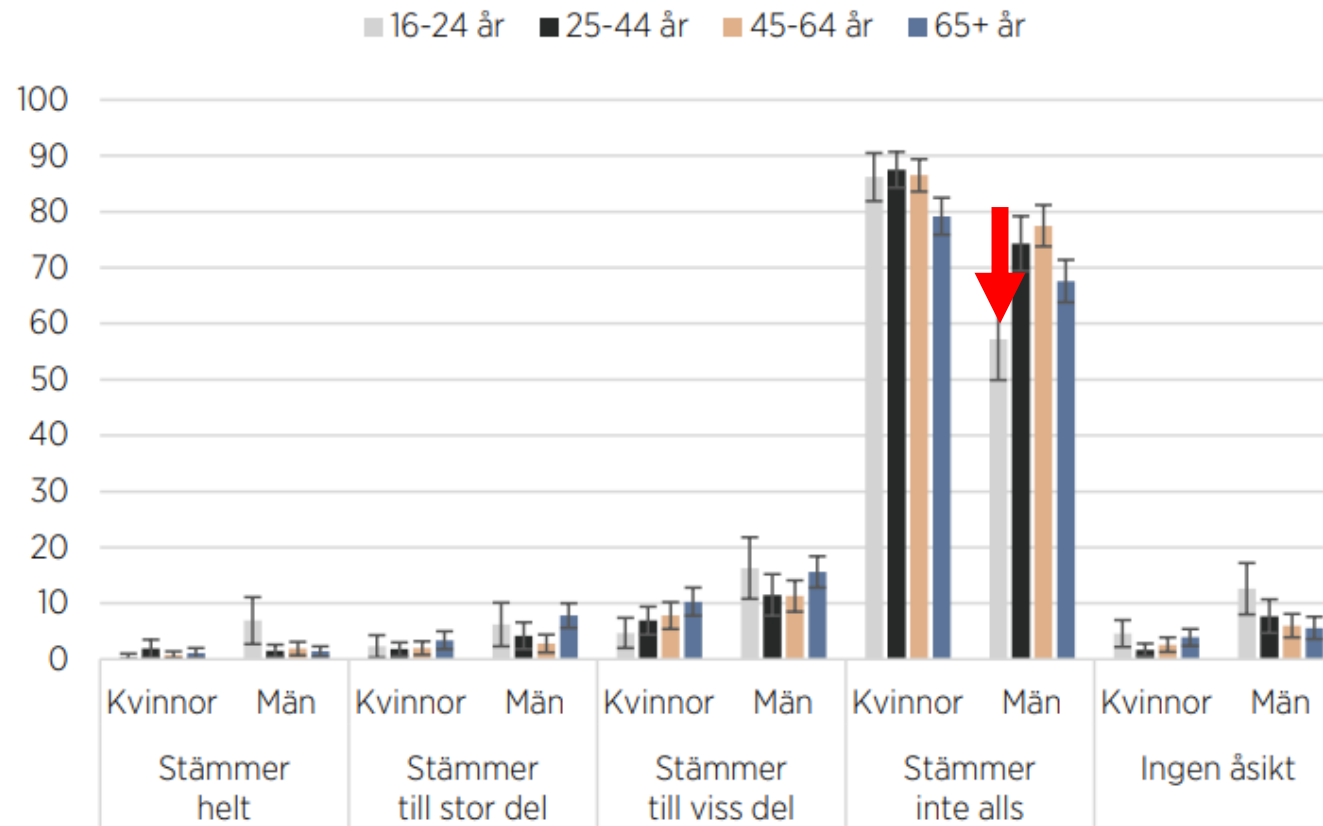
Unga mäns attityder till jämställdhet

▶ FOI: Sverige kan vara incel-tätast i världen

1:29 min [⊕ Min sida](#) [↗ Dela](#)

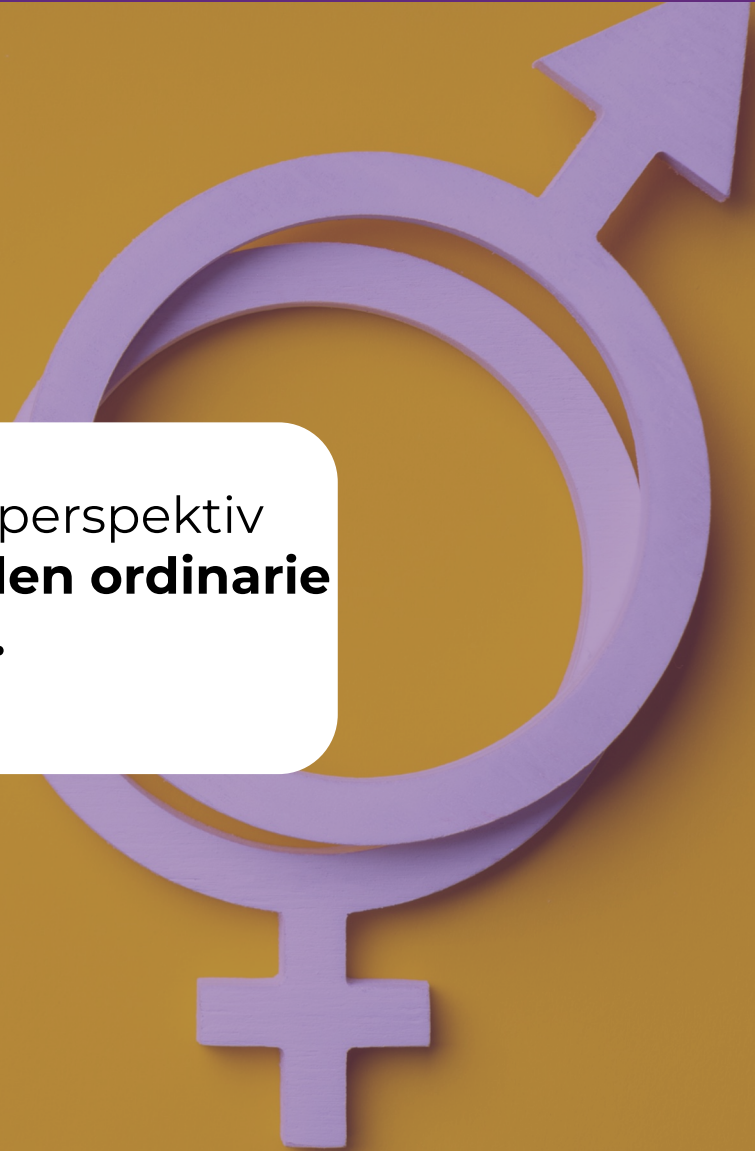
Ny studie: Unga män mest negativa till ökade rättigheter för kvinnor

Figur 18 Svar på påståendet om att män generellt är bättre chefer än kvinnor efter kön och ålder 2019. Andelar i procent med konfidensintervall

Vad är jämställdhetsintegrering?

= jämställdhetsperspektiv
ska införlivas i **den ordinarie
verksamheten.**

“Jämställdhetsintegrering av alla kommunens/regionens verksamheter är nödvändig för att främja jämställdhet. Jämställdhetsperspektivet måste beaktas vid utformning av politiska åtgärder, metoder och verktyg som påverkar människors vardag – exempelvis genom jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering.”

CEMR-deklarationen, artikel 5

**Hur gör vi då
detta?**

Vilka förutsättningar krävs för jämställda arbetsplatser och verksamheter?

Ansvar och engagemang från ledningen.

Förankring i organisationen.

Tydliga roller och mandat att genomföra.

Kompetens och resurser att göra analyser.

Kunskap om jämställdhet.

Könsuppdelad statistik.

Ordsökning ger en överblick

Regionplan

med 50 miljoner kronor, dessa medel är inte nivåhöjande. Anslaget kommer till stor del att användas till att införa projektet för framtidens vårdinformationssystem (FVIS).

Nedan redovisas förändringarna per styrelse och nämnd.

Budgetförändringar	RS	HSN	RUN
Ökad budget för läkemedel – motsvarande ökat läkemedelsbidrag	2,0	13,0	
Fri tandvård för åldersgrupp 23 år – motsvarande ökat generellt statsbidrag	4,3		

Effekt

Det ek

oroand

het må

minska

nämnd

ar och

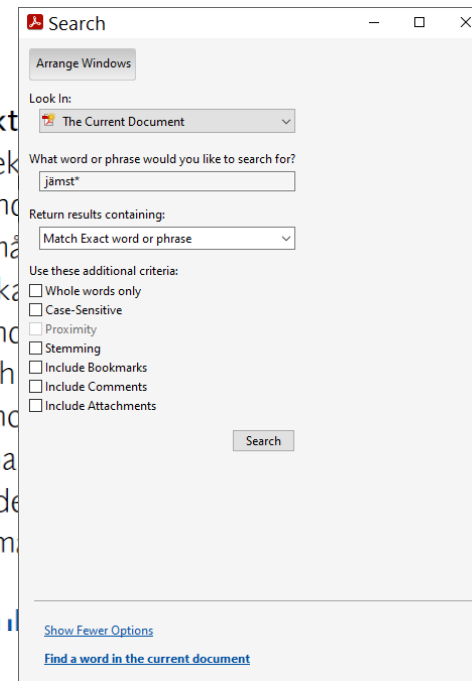
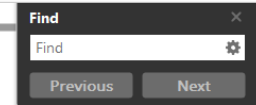
ten inc

denna

riktade

komm

Resultat

ska
je
ng-
-
som
lärför
as i

Vad kan ni göra konkret?

Budgeten

- Riktade satsningar
- Omfördelning
- Medvetna besparingar

Styrning och processer

- Ekonomiska incitament och jämställdhetskriterier
- Utformning av stöd och ersättningsmodeller – träffa rätt

Verksamheten

- Rutiner/regelverk
- Könsuppdelad statistik
- Innehåll i verksamhet och tjänster
- Informationsatsningar

Organisationen

- Kunskap och kompetens
- Jämställd organisation

Vad kan vi hjälpa er med?

Utbildning

Speciellt inriktad till småkommuner.

Utbildningen ger deltagarna möjlighet att reflektera, utbyta erfarenheter och ta strategiska steg mot ett mer jämlikt och hållbart samhälle

Jämställdhetsrevision

Vi granskar kommunens arbete med jämställdhetsintegrering – utifrån styrande mål, principer och avtal.

Revisionen ger en helhetsbild av nuläget och identifierar avvikelser i styrande document och centrala processer.

Coaching

Vi erbjuder coachande samtal och expertstöd för er som behöver någon att tänka tillsammans med, bolla idéer, få nya perspektiv eller konkret hjälp med att granska handlingsplaner, rutiner och strategier.

Hör av er så berättar vi mer

VÄLKOMNA

Susannah Sjöberg
Generalsekreterare,
Svenska Kvinnors Organisationer

**Forum jämställdhet i Västerås
3 – 4 februari 2027**

Forum
Jämställdhet

Växjö 3–4 februari 2026

Tack för idag!

Susannah.sjoberg@sverigeskvinnoorganisationer.se

**SVERIGES
KVINNO
ORGANISATIONER ■ ■**